

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Dominica Tertia Adventvs.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56232)

quod suis ipse oculis vidisset, quæ alij nõ nisi in spiritu præviderunt. Atque in hoc laudum præconiorumque eius finem faciemus, & simul hanc æquo prolixiorẽ concionem terminabimus.

Peroratio.

Soluimus igitur iam difficilem hanc ac sublimem quaestionem, Auditores, ostendimus, Christum verum Messiam esse, Dei filium, ac mundi redemptorem: curnam igitur hæreticatum opinionum turbine quatimur, cur instar arundinis agitamur, denique cur in fide vacillamus? Cur SS. Trinitati, Iesu Christo Ioanni Baptistæ ac cæteris Prophetis non credimus? aut si credimus, cur quæ facienda præceperunt non facimus? quid ita torpescimus, desides & inertes sumus? quid tepescimus? quid ita in horas mutamur? Verum si Deum vestrum hoc Natali proximo recipere cupiatis, constantes estote, nolite instar arundinis ad omnem ventum moueri; pretiosis vestibus nolite insollescere; delicias & voluptates spernite. Vobis ipsis propheta estote, animæque vestræ aduentum Domini ad iudicium denuntiate.

Mittite, inquam, si peccati vinculis grannati estis, ad Christum duos discipulos, intellectum & voluntatem, & orate, vt surditatem, cæcitate, aliosq; defectus, quos peccatum inuexit, auferat, & omnes mortales euangelizetur. Sensus, inquam, vestros, cogitationes, voluntates, & opera, è mundo hoc ex inuia hac solitudine, ad Regem gloria, regem inuisibilem & immortalem destinate; & è mundi huius cavernis, & vitæ carceribus ad cælum, vbi Christus est in gloria Dei patris, in quo omnes spes nostra terminatur, desideria legate.

Quamobrem miserere nostri mundi Redemptor Christe, Messia ab omnibus expectate, misericordiæ fons & origo, afflictorum solamen, reorum asylum, miserorum refugium, nosque in gremium benignitatis tuæ excipe. Mundus hic, cheu tyrannorum more in nos sæuit, & Herodes est nobis; caro autem, noua quædam Herodias: ambo nos persequantur, captiuos detinent, instar mancipiorum nos habent, salutis nos nostræ amittendæ periculum adire cogunt.

Tom. I. Pars Hyemalis.

Tu autem defende nos Domine, rerum nostratum patrociniũ suscipe; tu inquam qui tot edis miracula, cæcis visum, surdis auditum, paralyticis membrorum usum, mortuis vitam restituis. Dona, inquam, vitam tot miseris peccatoribus, lumen mentis tot rudibus & in ignorantie tenebris veſantibus, auditum tot peruiacacibus & surdis, qui nullum cõsultorem admonitorẽ que cupiunt admittere, tot etiã per errorum denia vagantes in rectam semitam reduci, eque siluescente hæreseon via, ad veritatis tramitem compelle. Hæc scilicet Messia venturi signa sunt & characteres, ac certissima vitæ æternæ obtinendæ media, ad quam perducere nos dignetur mirabilium horum opifex Deus, Amen.

DOMINICA TERTIA
ADVENTVS.

Partes.

1. *Cognitionem sui esse quam maxime necessariam.*
2. *De legatorum & mittentium ignorantia affectata.*
3. *De ignorantia Magistratus noxia Republ. ac de vitis mundi.*
4. *De voce clamantis.*
5. *De modestia Baptistæ.*
6. *De amore solitudinis, & carnis mortificatione.*

Miserunt Iudæi ab Ierosolymis sacerdotes & Lenitas ad Ioannem, vt interrogarent eum: Tu quis es? &c. Ioan. I.

FIGURA.

DE vs, cum, immorigero Saule reiecto, ^{1 Reg. 16.} nouum Israhel regem dare constituisset, Dauidemque pastorem ad id selegisset, Samuelem in Bethleem ad Isai legauit, vt ex filiis eius vnum in regem vngeret. Prophe-ta igitur cum in Bethleem venisset, & Eliab filiorum natu maximum, proceræ stature virum, generosum, cordatum, regnoque digna præditum forma vidisset, hunc a Domi-

F 40 sec.

no sceptro destinatum putabat, ac parum abfuit, quin eum in regem Israel vgeret. Sed diuinitus mox inspiratus, longe alium à Domino prædestinatum cognouit, Dauidem scilicet, qui patris sui gregem in agris custodiebat. Simile quid in hodierno Evangelio aduertere videor: idem enim Deus, regno Israel iam extincto, cum nouum in Iudæam regem mittere, in Messia habitu, decreuisset, quod ab omni æternitate in Iesum Christum filium destinaret, synagogæ, prophetarum, matri illius denominationem commisit; quæ hodie Zachariæ domum vel Iudaici populi, si vultis ingressâ, è qua Messiam hunc & regem nasciturum sciebat, in Ioannem Baptistam oculos coniecit, omnium sanctorum natu primum, prophetarum maximum, virum etiam angelicæ puritatis, cœlitus eruditum, zelo verbi Dei accensum, virtutibus decoratū, vitæq; admirabili: quin & legatos eius cognoscendi ergo destinauit. Putat enim hunc, & non alium, Messiam in lege promissam esse, & hoc eum nomine suspicit & veneratur: sed Deus errare eam demonstrat, cum nō Ioanni, sed Christo, Dei filio, qualitates has attribui debere, atque hunc, & non Ioannem, ut regem colendum & Messiam adorandum esse ostendit. Præfenti hoc latius concione deducendum est, dum Spiritum nobis paraclitū auxilio, Dei param sua apud filium intercessione ad futuram confido: quam ideo omnes angelica salutatione affabimur: *Aue Maria.*

I.
*Phil. in a-
popheteg.*

Lacedæmoniorum rex Paulanias, cum Simonidem philosophum rogasset, ut sibi dignum aliquod dogma, quod semper præ oculis haberet, traderet, ait vir sapiens: Hominem te esse memento, Domine rex. Innuere volebat nullum esse dogma subtilius, nullumq; sublimius, aut homini ad salutem magis necessarium, quàm exactam sui ipsius cognitionem. Hoc cum probe perspectum haberet Hippus Macedo, sciretq; quatum assidua huius rei recordatio utilitatis, ac præsertim Principibus & regibus afferret; quotidie sibi ab aliquo mortis memoriâ reficari volebat, & miseræ conditionis sui admoneri. Mane siquidem thalamum puer ingressus dicebat: Mortem ob oculos habet, rex amplissime,

fragilitatis & originalis vilitatis tuæ noli obliuisci, & imprimis memento hominem & mortalem te esse. Eliphaz quoque Themanites, vnus ex amicis Iob, cum aliquod aduersus grauisimum hominum morbum, id est, peccatum, antidotum quaereret, tandem ait: *Visita speciem tuam non peccabis.* Significare volens, sui ipsius cognitionem, & diligentem naturæ propriæ discussionem, præsentissimum aduersus omnia peccatorum genera antipharicum esse, nihilq; homini vtilius, quam si interdum esse suum examinet, naturam & originem ad trutinam vocet, dari posse. Quod ethnici ipsi etiam non ignorarunt, cum tanti semper Chilonis hanc gnominam fecerint, quam & oraculi loco duxere: *Nosce te ipsum.* & Poeta quidem paraphrasticè exposuit dicens:

Noscere se Chilon Spartanus quemq; iubebat.

Apud ipsos etiam barbaros, imo & Turcas, sui ipsius cognitio magni fieri consuevit. Solenne quippe est Torlacis, qui instar Religiosorum apud eos habentur, quotiescunq; per plateas incedunt, ingentia speculamanibus gestare, & obuios quosq; hortari, se ut in ipsis intueantur, ut visa in speculo, fragili corporis imagine, fragilis & vilis conditionis suæ recordentur. Plurimi quoq; eam fecit Religiosus Bern. ut diceret: *Præstat scire in meditatione ipsum, quam si te neglecto, siderum cursus, vim herbarum, & omnium cœlestium & terrenorum naturas tenueris.* Estque profecto non exiguum stultitiæ humanæ argumentum, cœlestes influxus, & terræ naturam intelligere, seipsum vero ignorare.

Ante Bernardum Clemens Alexand. sui ipsius cognitio nescientiarum omnium magistram, omniumq; disciplinarum esse pulcherrimam ac præcipuam dicere non erubuit. Et bene quidem: nam si iuxta Aristotelem, scientiæ dignitas petatur ab obiecto; adeo ut si ipsum nobile vel ignobile sit, ipsa quoq; sublimis vel mechanica sit: homo profecto cum omnium subiectorum primum ac præcipuum sit, imo totus regius, ipsa quæ sui habet cognitionem, omnium cognitionum prima est, & principè inter omnes locum obtinet. Hinc non errasse mihi visi sunt veteres, cum sui ipsius exprimere volentes quantum sui ipsius cognitio

Turca seipso studet noscere.

In meditatione.

Lib. 3. pag. dag.

tia noxia est.

tio emolumentis, & ignorantia e contra detrimenti afferret, sphragis eam specie depinxere; qua nullum tetrius ac monstrosius monstrum natura protulit; quippe quod iuxta Aufonium

Volucris p. nris. pedibus fera. fronte puella.
quam picturam Alciatus egregio emblemate complexus est:

Embl. 187.

Quod monstrum id? sphynx est, cur candida Virginis ora.

Et volucrum pennas, crura leonis habet?

Sunt quos ingenium leue, sunt quos blanda voluptas,

Sunt ES quos faciunt corda superbarudes.
quod ipsum hoc tandem concludit epiphonemate:

Primaq; prudentia laurea, nosse virum:
Cordati scilicet atque generosi viri esse se ipsum cognoscere.

Cant. 1.

Suggestit hoc ipsum sponsa sua dilectus ille in Canticis, vtque se agnosceret auctor fuit: *Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres; egredere, & abi.* quod duplici modo intelligi potest: primo in bonam partem, perinde ac si dixisset: Pulchra es amica mea, atque omnium mulierum decus & ornamentum, verum ad perfectionem & decoris tui complementum, voluptatisque meae absolutionem, velim te, visus auditusq; dotibus tuis, non efferi, aut factum aliquem induere, sed humili tui ipsius cognitione profundam humilitatem praeter te ferre; quam si nodum consecuta es, mundo paulisper egredere, hominum confortia evita, ac procul a te, imo iuxta te, sublimem hanc Philosophiam inquire. Secundo, in partem deteriorem, quasi contemnentis reitientisq; sit oratio; perinde ac si dixisset: Etiam si Helenam ac nymphas pulchritudine antecederes, te ipsam tamen nequeas agnoscere, amare te, aut singulari affectu prosequi haud possum; quamobrem proripe te procul hinc & abi, indigna quae a me ameris. Atque hinc vobiscum dispicite quam animae noxia sit sui ipsius ignorantia.

Isai. 3.

Inter cetera quae in Ierosolymorum excidio ablatum se comminatur apud Prophetam Dominus, erant & specula: *In die illa; inquit, auferet Dominus ornamentum calcamentorum, & lunulas, & torques, & moni-*

lia, & armillas, & annulos, & gemmas in fronte pendentes, & specula, & sindones, &c. Speculum porro cognitionis sui insigne est; quod dum se Dominus ablatum comminatur, quid intendit aliud, quam grauissima se in peccatores castigatione animaduersurum, ablatum scilicet media quibus seipsum agnoscant, atq; ita ferarum ritu eosdem victuros?

E contra inter cetera Tabernaculi ornamenta, voluit Deus labrum & anteriore altaris parre e speculis mulierum concinnari. Quod profecto mysterio non vacat, vt scilicet sacerdotes cum ad immolandum accederent in speculis seipsum intuentes, intrinsecum quoque animae statum considerarent, itaque sui ipsorum notitiae assuescerent.

Et quoniam speculorum mentionem fecimus, cur putatis Sapientiam aeternam, speculo porissimum comparari voluisse: *Candor est enim lucis aeterna, & speculum sine macula Dei maiestatis, & imago bonitatis illius.* Vt nos nimirum edoceret, vnam & veram sapientiam esse sui ipsius cognitionem, & ex Euangelio hodierno asseri potest, in quo legim⁹ a synagoga ad Ioannem legatos missos, qui interrogarent eum, *Tu quis es?* Quod hodie ex-

Exod. 3.

Ioann. 1.

positurus, primo legationem describam, ac deinde quid Ioannes responderit, aperiam. Principio igitur eam oculos in hanc legationem conijcio, firmiter mecum statuo, nullam me vnquam vidisse vel audiuisse, q cum haec excu- II. Legatio
hac, quacumq; ex parte eam intueamur, vel dignitate vel auctoritate comparari queat. titur.
Primo enim, qui legati sunt, sacerdotes sunt & Levitae, cultui diuino mancipati quos omnis Iudaea reueretur & colebat. Locus e quo legantur, ipsa Ierosolyma est, totius Iudaeae caput & princeps, in qua & summi Pontifices sedem, & reges solium fixerant, in qua templum & locus sacrificij, in qua denique Conciliu septuaginta Iudicum, q Sanedrin appellabant, statilium erat: Legantes ipsi Iudaei sunt, a tribu Iuda originem & nomen ducentes: quin & Iudaeorum principes, ad quos praecipue huiusce rei disquisitio spectabat, eo quod ex stirpe Iuda Messias nasciturus esset. Legationis causa & caput hoc est, scire volebant, num Ioannes Messias esset, filius Dei, deniq; mundi redemptor.

Cur sacer-
dotes missi
sint, & non
scribae, &
legis Do-
ctores?

Miserunt itaque sacerdotes & Levitas, non autem Scribas & Rabinos, eo quod Ioannes scilicet stirpe sacerdotali, & progenie Aaron descenderet, filius scilicet summi sacerdotis Zachariae. Ideo sacerdotes mittunt, veluti sanguine & cognatione coniunctos; Religiosos & sacrificios, quia legatio hanc religionem & sacrificia respiciebat, ut quae de promissorum diuinorum adimplerone, de oraculorum veritate, ac de summi illius sacerdotis in mundum aduentu ageret. Ierosolymis quoque venerunt, quod in illa ciuitate & lex & religionis cultus potissimum vigeret, Messias quoque expectaretur, & tempus aduentus eius iam instare certum esset: defecerat siquidem iam sceptrum de Iuda, ut Genesi praedicitur, & dux de femore eius: hebdomades quoque Danielis iam completae erant; omnia denique oracula, mysterium hoc inuentia, iam finem acceperant. Audiamus quid dicant: *Tu quis es: Elias es? Propheta es tu?*

Gen. 49.

Dan. 9.

Ioan. 1.

Cur Iudaei
crediderunt
Ioannem
Christum
esse & Mes-
siam.

Non deerant autem rationes, eaque praegnant, quibus Iudaei impulsus, crederent Ioannem Messiam esse. Ipsi imprimis natiuitas, quae variis insignita fuerat miraculis: ut esse & Messiam, qui e matre sterili & decrepita, & patre senile nulloque; liberos expectate natus esset; cuius in conceptione pater murus effectus, in circumcisione loquelam recuperavit: quae omnia praeter communem nascendi consuetudinem acciderunt. Deinde nomen, quod gerebat, ne nunc penitus, & quale nemo in cognatione eius hactenus gesserat. Denique omnia in eo ita eminebant & singularia erant, ut omnes, visis tot prodigijs admirantes, ac velut horoscopum illius intui dicerent: *Quis putas puer iste erit?*

Luce. 1.

3.

Tertio, vitae illius ratio: nam ab ipsis enabulis, & iam inde a quinto aetatis anno vitam plane duxerat admirabilem, tanta in deserto austeritate viuens, quanta ante eum nemo, ac nouo habitus genere vestitus. Esca eius erat locusta & mel siluestre: vestis ex uide ac pellis cameli: lectus, antra & caverna: cuiusque deliciae, singultus & lachryma: ut de ipso scriptum sit: *neque manducans, neque bibens.* Quarto, ipsius baptizandi ratio: ad ripas enim Iordanis obuios baptizabat, quod nullus ante eum Prophetarum, ac ne Moses

Matth. 11.

4.

quidem facere ausus fuerat. Quin & e sacra Scriptura, Prophetarumque oraculis discere poterant, Messiae tempore Baptismum aquae in usu futurum: dixerat siquidem Ezechiel: *Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.*

Matth. 3.6.

Quin & a parte Christi multa reperire erat, quibus Iudaei induci possent, quo minus eum ut Messiam suscipere, & Ioanni potius tantam dignitatem attribuerent. Primo, putabant eum Galilaeum, & in Nazareth natum: nam nesciebant eum in Bethleem Iudaeum esse. quin & dum ad mortem condemnarent, Nazarethum putauerunt: in titulo namque cruci superposito scriptum erat: *Iesus Nazarenus.* Ipse quoque doctor legis Nathanael, cum eum Messiam esse cognouisset, statim subinlulit admirandus: *A Nazareth aliquid boni esse potest? quin & Ioannis*

Cur Iudaei
Christum
negant
Messiam
esse.

1. Matth. 27.

Ioan. 1.

Ioan. 7.

2.

Matth. 13.

3.

septimo dixisse scribuntur Iudaei: *Scripturae, & vido quia a Galilaea Propheta non profuit.* Secundo, omnes eum ut indoctum, rudem, mechanicum, abiectumque habebant, ideoque ad inuicem dixere: *Nomine hic est factus filius? Ioannem vero Baptistam honesto loco natum, sacerdotali stirpe progenitum sciebant. Tertio, Christi agendi ratio a ceterorum hominum ratione non differbat, qui nimirum cum peccatoribus & biberet & manducaret, & familiariter se omnibus exhiberet, quippe qui nullum adhuc apud homines nomen acquisierat, neque villa miracula ediderat. Quarto, ipsius conceptio & natiuitas a ceterorum natiuitate & ortu nihil omnino differre videbantur, nullaque continere singularia, nec Messiae dignitati respondere. Videte igitur, quantum in iudicando mendus fallatur, quantum in iudicijs caecitiat, aut potius quanta illius peruersitas sit: sed ad lineam: *Tu quis es?**

Ioan. 1.
Ingens Iu-
daeorum
stupiditas.
Iesai. 7. Ibid.

O stupor & crassa ignorantia! quis legit usquam aut vnquam, Messiam Ioannis nomine appellandum, an non in Iesai legimus: *Nomen eius Manuel.* Vbi nam didicistis, matrem eius fore vetulam ac decrepitam? nonne apud eundem Prophetam legere est: *Ecco virgo concepit & pariet filium.* Vndenam colligunt, Ierosolymis eum nasci debere? an non in Michaa proditum est: *Et in Bethle-*

Mich. 5.
hem

hem non es minima in principibus Iuda. Quis docuit eos, e sacerdotali cum stemmate descendere debere? nulquam hoc credo reperient: at potius pluribus e locis: & praesertim quadragesimo nono Geneleos capite, manifestum fieri potest, e tribu Iuda eu nasciturum, Ioannes demiq; nulla edidit miracula, Messia vero plurima patratum Scripturae loquuntur: *unc aperientur oculi caecorum.* &c. Magnus igitur horu stupor fuit & hebetudo.

Isai. 35.

III. Ignorantia in admini- stratoribus. Sap. 6.

Hic colligere vos velim, qui ad Reipublicae gubernacula se detis, & penes quos est regimen prouinciarum, quam noxia sit & damnosa ignorantia du in vobis reperitur, qui aliorum debetis saluti inuigilare, qualis in doctoribus & legisperitis ciuitatis Ierosolymitanae apparuit, dum populo persuadere conantur, Ioannem Messiam esse. quod tamen impium est, & multos secum trahens errores; hinc in Sacris literis Spiritus sanctus loquitur: *Dilige et lumen sapientiae omnes qui praesitis populis.* Innuere volens, cum, qui aliis praest, & Reipub. curam habet, scientia & doctrina excellere praeter ceteris oportere.

Platolib. de rep.

Ideirco Princeps ingenii ac doctrinae Platonum demum beatas fore respiciebat, dum qui eas regerent Philosophiae incumbere, aut qui eidem incumbunt, earum gubernaculo admouerentur. Et profecto vt summa rerum publicarum felicitas ac beatitudo est, dum a viris sapientibus & rerum cognitione pollentibus reguntur: ita summa earum pernicietas & exitium, dum imperiti, stupidi & bardi ad earum sedent gubernacula: Rectorum quippe ignorantia vniuersi regni statum euertere, & penitus perturbare potest: quod Psalmographus inuit, dicens: *Nesciunt, neque intellexerunt, in tenebris ambulant: mouebuntur omnia fundamenta terra.* Hyperbolica haec, fateor, locutio est sed quae aperte significet ignorantiam & stuporem rerum publicarum gubernacula tenentium, omnia commouere, ipsa quin etiam terrae fundamenta concutere.

Psal. 81.

Veni mihi hic in mentem praecleari resiossi Diogenis Cynici: hunc cum, Laertio teste, in mortis articulo versaretur, & ad vitae extremae peruenisset, amicus quidam solaturus, obsequiaq; sua oblaturus, inuifit. Persecta

animi beneuolentia Diogenes, rogauit, vt eo quo viuum dilexerat, & mortuum affectu prosequeretur, cadauer scilicet terrae mandaret, suiq; vita functi curam gereret, & imprimis, vt contra communem sepeliendi ritum, primum sepeliret. Quod cum amicus ille admiraretur, Diogenemque insanire putaret, rationem cur secus ac ceteri mortales sepeliri vellet petijt: cum alii supini facie ad caelos conuersa sepeliantur, oculis nimirum eo post mortem directis, quo viuentes spem animumq; direxerant. Diogenes constare sibi sensus & ingenium demonstrans, ait insanire putas solennia me teras: nam maturo adhuc iudicio & sensibus sibi constantibus tecum ago. Hoc autem modo sepeliri cupio, quod sciam miseram Athenensium temp. atq; adeo vniuersam Graeciam, a bardi & stupidis, suoq; indignis officio, administrari: vnde futurum auguror orania propediem pessum itura, rerumque publicatarum sursum, deorsum euerendum. Atq; vt nauis dum naufragium patitur, inuertitur, fundusq; & carina sursum caelum respiciunt, malo & velis mari immerfis: ita quoq; dum misera haec patriae nostrae euersio contingeret, miserum hocce corpulculum tumulo inclusum, sursum deorsum verteretur, ac tunc oculi, quos penes modo sepeliri volo, supini erunt, & facie superos versus conuersa, euidenter apparebit, ceterorum me hominum more sepultum fuisse. Dignum Diogene factum, ac Scripturae sacrae vique quaq; respondens: *Mouebuntur fundamenta a terra: quin & egregium documentum, quo manifestum fiat, quantum ignorantia mali soleat afferre.*

Psal. 81.

Populum suum castigare volens Deus, caecos se Prophetas & Principes missurum ait: *Quoniam nesciuit vobis Dominus spiritum soporis, claudet oculos vestros, propterea prin ipes vestros, qui vident visiones, operiet.* Caecitate autem, oculisq; destitutum esse, an non euides ignorantiae symbolum est: cum vero Dominus Prophetis se & Principibus oculos clausurum cominatur, insinuat ciuitatibus & regnis, se rectores, qui eorum oculi & lumina sunt, ignorantes, qui que nulla rerum cognitione praediti sunt daturum, quo nihil orbi euenire potest funestus ac calamitosus.

Isai. 29.

Exod. 10.

Vna ē præcipuis Ægypti plagis fuit caligo, & tenebrarum illa densitas, qua fiebat, vt vnus alterum cognoscere non posset. Tenebræ autem, ignorantia hieroglyphicum sunt; nulla autem maior aut deterior regno calamitas potest accidere, quam cæcutientes, inq; tenebris. quoad rerum cognitionem palpantes reges & præfectos nancisci: præsertim cum tantus illorum stupor est, vt nec seipfos nec alios ad reip. statum regendum, regnumq; administrandum queant cognoscere. In hac ignorantia versati sunt Iudæorum principes & magistratus, dum populo suadere conantur, creaturam, creatoris: præcursores, Messia functionem & nomen accepisse: atque ideo Sacerdotes ad eum hodie delegant qui petant: *Tu quis es?*

Ioan. 1.

Omnes cupiunt alios non vero seipfos cognoscere.

Graphice hic impiorum ac scelestorum ingenium descriptum video, qui seipfos conditionemque suam oblitii, nunquam dicunt: *Quis sum ego?* sed aliorum vitam curiosius indagantes, interrogant, quotidie, *Tu quis es?* Deplorandum præfecto, tantam hominum animis cæcitatem insidere, vt, dum aliorum vitia tam acute peruideant, in propriis defectibus perspicendis talpa cæciores sint: vt in vicini vitam curiosius inquirant, propriam vero penitus negligant. Et vt oculus, nature ille explorator, omnem in partem circumspiciens, omniaq; explorans, seipsum intueri & explorare non potest: ita impij omnia speculantes rimantesque omnia quidem proximorum acta inquirunt & discutiunt, quid vero in domo propria agatur, cernere nequeunt aut nolunt.

Insignis cōparatio.

Et vt qui amplam ac bene instructā, optimoq; sitam loco domum habet, raro in publicum aut foras prodit, quod quidquid alibi videret, domi habeat suæ: qui vero deformes aut angustas ædes incolit, sæpius in forum & compita egreditur, alienasq; ædes audit, quod domi suæ nihil ad gustum sit, omniaq; tædium ac nauseam pariant. Ad eundem modum quicumque conscientiam, domus instar bene ornatam & varia virtutum suppellectile instructam habet, in eadem requiem inueniet, raro egreditur, aliorum vitam discussurus: at impius & peccator, cui conscientia loco carceris & eculei est, au-

gustias has pertæsus, foras prorumpit, proximorumque perhabacula officiaque obambulare gestit.

Esse tradit Plutarch. Lamias, quæ domi suæ nihil omnino videre queant, & sua habitacula ingredientibus oculos seponant, resistentes dum in publicum prodeunt. Hoc quidem fabulosum est: hinc tamen moralè hinc elicere sensum possumus: reperiri nimirum homines, qui seipfos inspecturi, oculos quodammodo exuant, inque anima propria nihil omnino cernunt: sed foras prodeuntes, eosdem resumant, inque aliorum vitijs conspiciendis acutus videant, quam aut aquila aut serpens Epidaurius. Exemplo sunt Iudæi, qui in propriis rebus cæcutientes, mores, agendi rationem, vitamq; alterius inquirere gestiunt, dicentes: *Tu quis es?*

Ioan. 1.

Superba præfecto & peregrina interrogandi ratio: sed mundo tamen familiaris: qui nimirum in nomina potius, titulos & qualitates, quam virtutes meritaque inquirat: potius, maiorum imagines & stemmata, auorumque facinora heroica, quam virtutum bonorumque operum testimonia examinet. Peruersam hanc consuetudinem perspectam habebat Moses, cum à Deo ad populi liberationem missus, statim ait: *Si dixero mihi, quod est nomen eius? quid dicam eis?*

Mundus, in titulos potius quam merita inquirat.

Nomen solum interrogat Moses, virtutes potentiaq; opera ne nominat quidem: sciebat enim Iſtaëlitas nomen, quam virtutum studiosiores esse.

Exod. 3.

Hinc etiam optimates Saul, vanitati huic assueti, cum Dauidis adolescentis animositate ac robur vidissent, dixere: *De qua stirpe est hic adolescens? an nobili natus familia?* An non nisi inuidiæ stimulis concitati hoc petebant: omnibus quippe iam notus erat Dauid, vt pote qui in Saulis palatio multo iam tempore egerat: at magis eum virtus ac fortitudo: præsertim Goliathæ cædes, leonis & vrsi prostratio, quam domestica nobilitas, imaginesque maiorum commendabat. Pluris tamen hæc quam illa aulici faciebant.

1. Reg. 12.

Hinc etiam factum est, vt Pharaon non mediocriter, viso patre & fratribus Iosephi, gauisus fuerit. Ægyptii enim, teste Lirano, non æquo

æquo animo Iosephum ferebant, quippe quem ã seruitute & carceribus ad regiam propemodum dignitatem euectum cernebant: ideoq; imperio illius parere, iussiq; obsequi detrectabant, hominis nimirum noui, peregrini & obscuro loco nati. At mox vt patrem illius ac fratres in Ægypto videre, vnde eum ã magnis Patriarchis, Principibus terræ Chanaan originem ducere conuiciabant, libentissime ei obsecuti sunt: ipse quoque Pharaon ingentem animo lætitiã concepit. Eadem hodie inuidia flagrant Iudæi: Christi enim paupertatem humilitatemque perspicientes, Messia cum nomine indignũ putant, Ioanni prodromo id ipsum potius attribuentes, quem illustri familia prognatum, nobilibusq; ortum parentibus notant: ideoq; petunt: *Tu quis es?*

Perinde ac si dicere voluissent: Quis es tu, qui à tanto iam tempore penitentiam in deserto agis? qui super nuda, fessa & exhausta membra reclinas? qui non nisi suspirando loqueris? qui non nisi cum bestiis agis, & herbis siluestribus victitas? supra communem rerum ordinem oportet, nec vox solum hominem sonat: quam obrem necesse est, te vel Christum, vel Eliam, aut vnum ã veteribus Prophetis esse. Israëlitæ cum manna coelos emisisse cernebant, admirantes dixerunt: *Manna? quid hoc est?* quis simile vidit vnuquam? Idem omnino Iudæi, viso Ioanne in deserto Palaestina, dicere satagunt: *Tu quis es?* Monstrum ac portentum es sanctitatis, Iudææ nostræ gloria, hominum stupor, ac totius mundi miraculum, adeo vt Messia nomine dignus censereas: *Tu quis es?*

Ioan. 1.
Iudæi Ioannis sanctitatem admirantur.
Exod. 16.
Ioan. 1.
Adulatio & detractio male belluæ
Interrogatus olim Diogenes, quamnam inter omnes belluas viderentur esse crudelissimæ: respondit, adultores & detractores: hos ipsos autem hodie ad Prophetam nostrum video accedere, cumque inuadere, adulatio quippe Messia dignitatem illi offert, cum omnibus qui eandem sequebantur titulis: quam cum ille totis à se viribus repulisset, alia longe ferocior & crudelior eundem aggreditur, Pharisaorum scilicet murmuratio & maledicentia, dicentium: *Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neq; Propheta?* Nouus profecto Daniel

Ioanes est in mediũ ferarũ & animalium coiectus, audite vt rugiat, & fremat? *Tu quis es?*

Notate hic imposturam & fucum Rabinorum ac synagogæ principum, qui Dei filii ac Messia honorem fingunt, in Zacharia filium congerunt. Ad imitationem seil. mundi huius, qui multa quidẽ promittit (quamuis à parte rei nihil subsit,) nihil autem largiri potest, quod non aliis prius eripiat, ac vi quodammodo per nefas extorqueat: in quo Samsonem imitatur, qui triginta sociis vestes pollicitus, easque exsoluere non valens, hoc artificio & technis vsus est, triginta nimirum Philisthæos obruncans, eos vestibus spoliavit, quas deinde sociis ænigma soluentibus, tradidit: ita & mundus: hos enim denudat, vt illos vestiat, diuites exspolians, pauperes sublimat & locupletat, honoremque aliis eripiens, aliis plena manu offert. In hunc modum Pharisaï honorem Christo debitum Ioanni deferunt, & aiunt: *Tu quis es?*

Mundus fallax est.

Iud. 14.

Ampla mysteriorum his in verbis seges delitescit. Apparet namq; in primis pontificum & sacerdotum inuidia, dum ægre ferunt Ioanni Christum prelatum, maioreque honore affici. Secundo ipsa ambitio & honorum sitis, qua Iudæi grauer laborantes, indignum existimant, Christum, exterius vilem & abiectum, Messia honore & dignitate ab omnibus coli, & vt Deum suspici. Tertio, populi huius infania, qui non nisi nouitates confectetur, omnemque varietatem ac mutationem diligit: nolunt Christum vt Messiam agnoscere, quod in verbis blandus & benignus esset, inq; vitæ ratione temperatus: at Ioannem vt talem agnoscerent, qui in desertis clamabat, vitamque rigidam ducebat. Vulgus igitur inconstans ac mobile est, omniq; vento circumagitur.

Ioan. 1.
Infinita hic mysteria latent.

1.

2.

3.

Tu quis es? Hic cursum siltite q rebus spiritalibus incumbitis: hæc quaeso, contemplando accuratius disquirite: dispicite, inquam, quanti Ioannem Christus fecerit, cum tam validis eum tentationũ ictibus exponat, dum vt Messias à Iudæis haberetur, quæ etiam Deum esse oportebat. Notate quin etiam versutiam Satanæ & astum, vt nimirum personas digniores semper aggrediatur & oppugnet.

Ioan. 1.

Ioan. 1.
Dan. 14.
Ioan. 1.

Gen. 3.
Matth. 4.
Ioan. 5.

pugnet. An non Adamum quoad diuinitatem tentauit, dicens: *Eritis sicut dii*? Christo omnia mundi regna in deserto monstrauit? & hodie Ioannes Messia dignitate, vt superbiat, efficere conatur: *Tu quis es?*

Cum Israelitæ à Propheta Samuele regem postulassent, qui eos in pace regeret, ac bellum multibus tueretur, & qui pugnantem duceret ac præcederet: tandem voluntati eorum morem gerens, Saulem capite & teruicibus altis inter omnes prominētem, eis in regem vnxit, qui licet forma digna imperio esset & cōspiciuus, fuere tamen filij Belial, detractores & maledici qui conspiratione inira inter se dixerunt: *Nū saluare nos p. teru ipe?* & despexere eum velut vnum de trituo, ac regia dignitate indignum, atq; alium, si quidem potuissent, in regem adoptassent. Id ipsum hodie in Euangelio nostro contingere video. Is ipse namq; populus sapius a Deo, (cuius Samuel figura erat) regē postulauit, & per Prophetas enixissime regem illum desideratum cunctis gētibus, Christum, inquam, ac Messiam exoptauit: quem temporaliter regnum adire, ac populo præesse, eumq; ab omnibus gentibus defendere debere sperabant, quod tamen spiritualiter abunde præstitit. Plures siquidem Prophetæ hunc à Deo regem contenderunt, vt in primis Moses, *Domine, mitte quem missurus es*: & post illum Iliias: *Mitte agnum Domine Dominatorem terra*: & Dauid quoque non minus, *Domine inclina caelos & descende*: aliique innumeri auctoritate & sanctitate conspicui. Quorum omnium precibus ac votis Deus annuens, regem quem tantopere desiderabant, illis destinauit Iesum Christum: qui in mundi huius medio constitutus, non secus ac Saul, eminebat, caput super omnes omnino homines effrens, atq; vniuersos dignitate transcendens. Nam et si in quantum homo, à cæteris mortalium non differret (licet à peccato penitus liber foret & immunis) tamen in quantum Deus, omnes superabat, & cæteris eminebat sublimior. Quo alludeas in epistola Apostoli, ait: *apud autem Christi Deus*. Quod autem Sauli in regem electo accidit, id ipsum & Christo contingere hodie videmus: filij enim Belial, impij ac maleuoli eum despici-

1. Reg. 10.

Exod. 10.
Isai. 1.
Psal. 143.

1. Cor. II.

unt ac vilipendunt, fabri filium nuncupantes, qui in principe dæmoniorum eiciat dæmonia, quiq; eos regere ac defendere à periculis nequeat. Ideo eum vt caput & principem agnoscere nolentes, Ioannem Baptistam ad eum, eumq; vtrum regnum capessere velit interrogant, illiusque sententiam emungere conati sunt, *Tu quis es?* Hæc scilicet summa ac medulla legationis huius est: iam vero videndum restat, quid legatis Ioannis responderit.

Cum sacerdotes hi ac Leuitæ, à synagoga principibus destinati, legationem ac cætera quæ in mandatis habebant exposuissent: his Ioannes verbis respondit: *Quisnam ipse sim neminem vestrum latere exitimo: qua domo natus, qua stirpe progenitus omnes nouistis: Zacharias mihi pater est, mater autem Elisabeth, qui in medio vestrum in montanis Iudææ commemorantur, & inter cognationis meæ primos numerantur. Scitis adhuc quo tempore vrbe egressus sim, mundo valedicens, quo in desertum hoc quietis & contemplationis ergo secederem, corpusq; hoc affligerem. atque si hanc me vitæ rationem hæcenus seruasse vidistis, in rupibus concionando, viam cælum versus demonstrando, ac populi delicta corripiendo, Neminem etiam fugit, de tribu Leui me esse, & de progenie Aaron, ad quam summum Pontificium diuino iure spectat; Cur autem hodie me adieritis petiturum, quisnam sim, penitus ignoro: tamen vt libere respondeam, vosque suspensos ab omni dubitatione liberem, dico me nec Messiam, nec Mosem, nec Eliam, nec aliquem è Prophetis esse; at ego vox Ioan. 1. clamantis in deserto. Perinde ac si dicere voluisset: Scire à me vultis, vtrum ille Elias sim, de quo in antiquis Regum annalibus: aut magnus ille Prophetes, cuius meminit liber Deut. 18. Deuteron. sapius quippe in sacris literis, vtrumq; hunc ante finem sæculorum in mundum venturum legistis. at non cogitatis, alium adhuc in iisdem literis promitti, idque circa tempora aduentus Messia: de hoc locutus est Iliias, cum ait: *Vox clamantis in deserto, parate viam Domini*: de me autem ibi Prophetæ, & non de alio, locutus est.*

Est forsitan vox illa, cuius Psaltes memin-

IV.

Ioan. 1.

Ioannis

responsum

Ioan. 1.

3. Reg. 17.

aut 18 19.

Deut. 18.

Isai. 40.

nit,

Psalms. 28. nit, *Vox Domini super aquas multas*: eo quod Ioannes nō procul à Jordanis ripa concionaretur, magna que flumina eius prædicationibus affluerent, *Vox illa in virtute & magnificentia*, quæ per desertum torborat, milites sono suo percellit, & Herodi metum incutit: *Vox preparantis carnos*, peccatores ad vitæ melioris semitam reuocat: *Et reuelat in cordensa*, qui nimirum filium Dei, sub humanitatis nostræ tegmine latitantem, digito monstrauit suo dicens: *Ecce agnus Dei.*

Ioann. 1.
Aristot. lib.
de interpret.

Ad hanc vocem sistite cursum Philosophi, vestraq; huc proferte axiomata, & videte, num iuxta scriptum vestrum, *Voces sunt signa conceptuum*, Christus cum verbum sit, ac Patris æterni imago & conceptus, Ioannes vere se vocem appellare queat, cum signum sit missus, vt Christum mundo annuntiatet ac designaret. At signum est, quod non nisi vox est, & vox quæ non nisi signum: significans namq; loquitur, & loquens significat, vt que significet & loquatur, exclamat: atq; vt vox conceptuum interpres est, voluntatis index, intentionisque nostræ designatrix, ita Ioannes omnium diuinorum conceptuum voluntatumq; interpres erat, atque hoc vt demonstraret aperte testatur: *Ego vox clamantis in deserto.*

Vox mentis interpres.

Ioann. 1.

Matth. 16.

Matth. 26.
Ioannis
vox nunq̄
passa rau-
cedinem.

Vox penitus admirabilis, & cui similis nulla vnquam exstitit: nam si illa Petri vox diuina & instar oraculi habita fuit, dum ait: *Tu es Christus filius Dei viui*: præ raucedine ramen defecit, quando Dominum suum in amara passionis nocte ter negauit: *Non noui hominem*. At Ioannes semper vox est, nec vnquam clamare desuit, aut raucedinem passus est: quam & Herodes, licet gladio resectam, audire sibi tamen visus est, dum ait: *Quem ego decollavi Ioannem, ipse surrexit à mortuis, & virtutes operantur in eo.* Vox, inquam, quæ vitæ per omnia respondebat, si enim vox in deserto clamitabat, vita quoq; in deserto erat, inque deserto penitentiam agebat: & vtrumque verbis illis continetur: *Vox clamantis in deserto.*

Marc. 6.

Isai. 40.

Isai. 56.

Vox quæ præ metu non conticescit, quæ minas non metuit, suppliciiis non tenetur: inquam, de qua nunquam dici poterit, quod de peruersis rectoribus ait Isaias: *Cantus minus*

Tom. 1. Pars Hyemalis.

ti, non salentes latrare Væ autem vobis canes perfidi, imo canum nomine indigni, qui ob frustum panis, furi aditum datis, omniaque diripi sinitis. Væ tibi infelix Concionator, qui sub specie boni, & spe lucelli alicuius temporalis, obmutescis, peccantibusq; conuiues, quos castigare è contra deberes & corripere. At horum de numero non est Ioannes, semper vox est, & nunquam clamare desinit, Messia dignitas cum ei offertur, vox est, & clamat: *Non sum ego Christus* Quando in solitudine commoratur, audiamus vt exclamet: *sa ite fructus dignos penitentia.* Cum in carcerem conijcitur, coram regibus clamat: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui.* O vocem admirabilem & constantem!

Egyptij, vt sapientem aliquem & cordatum virum exprimerent, hominem manus hieroglyphicæ admouentem pingebant: veræ sapientia signum esse doceat, ore proloqui, & manibus operari. verum hoc si quis aostro vnquam Ioanne sapientior exstitit, cuius manus nunquam cessarunt, semper aliquid ad Dei laudem & gloriam operata sunt, vox quoque nunquam clamare desijt: *Parate via Domini, penitentiam agite, rectas facite semitas Dei nostri, hodie quoq; in solitudine vociferantem audio: Ego vox clamantis in deserto.*

In Canticis legi: *Collum tuum sicut turris eburnea*, quod Ioani nostro optime quadrat. Colli autem proprium est, verba transmittere, vt vox eadem efferat, capitiq; membra turri eburnea inferiora coniungere. Ioannes autem vere neq; collum fuit, qui verbum æternum & collum mundus. do reuelauit, quique homines, qui membra sunt Ecclesie, Christo qui caput est coniungere studuit. Et quoniam tentationes dæmoniæ collum hoc sibi impetere hodie debebant, permisit Deus, vt ipsum instar turris aduersus omnes inferorum machinas inexpugnabile & inuincibile foret: & quoniam eum Messiae honorem sitire in primis oportebat, sponsiq; Ecclesie gloriam promouere, turri eburneæ comparatur, idq; non sine mysterio. Eburnim elephantis dens est, qui inter omnia animalia maximus honoris vindex habetur, adeo vt nulla patiatur adulteria, an non hoc est figuræ adaptare? ecce vero & alias.

G Tria

Ose. 4.

Tria olim per Prophetam mundo deesse conquestus est Deus, veritatem scilicet misericordiam ac cognitionem Dei; verba autem hæc sunt: *Non est veritas, non est misericordia, non est scientia Dei in terra.* Tria autem hæc

Ioan. 1.

vox illa sancta in desertis exclamans edocet, idque ratione quadam admirabili, & prope modum diuina. Veritatem quidem, dum dicitur: *confessus est, & non negauit, quia non sum ego Christus.* Cognitionem vero Dei, dum Messiam demonstrat, & Verbum Dei apud nos habitans, dicendo: *Medius vestrum stetit, quem vos nescitis.* Denique misericordiam, quando benignitate spirans & compassione motus, de animarum perdendarum salute sollicitus, poenitentiam prædicat, atque in hanc rem aperte profiterur: *Ego vox clamantis in deserto.* Id est, Christi Iesu, qui etiam con-

Ioan. 1.

tionando docendoque exclamauit, ut ait Lucas: *Hæc dicens clamabat, significare autem voluisse Ioannes videtur, Christus & ego idem docemus, vox eius & mea vnum sunt.* Vnde boni doctoris prædicatorisque officium esse apparet eundem quem Christus finem respicere, eadem loqui voce, & eandem vitam ducere. Ideo Cyrillus, ut è Græcorum Patrum catena manifestum redditur, quæstionem instituit, cur Deus, cum septuaginta seniores Mosis successores institueret, dixerit: *Auferam de spiritu tuo, & tradam illis?* & respondet, non nisi summa id prudentia factum, & Deum consulto spiritum Mosis septuaginta illis senioribus distribuisse, ut hinc populo euidens fieret, idem omnino cum Mose eosdem proloqui, & ab eodem omnes spiritu impelli ac dirigi: simulque vnumquemque nostrum admoneret, à spiritu singulari ne se duci sineret, quo nihil Ecclesiæ nostræ accidere potest calamitosius.

Luc. 8.

Omnia illa animalia, de quib. initio Ezechielis legitur, leo, vitulus, aquila, & homo, variæque rotæ inter se connexæ ab eodem spiritu mouebantur: *Quocumque ibas spiritus, illuc euntes spiritus & rota pariter eleuabantur figurantes eum, &c.* Ut hinc scilicet manifestum fieret, in Ecclesiæ corpore, sub quo totamque varia nominum genera continentur, quorum alij instar auium subtiles, alij instar vitulorum & iumentorum stupidi ac bardi,

Cyrrill. in Græca. Ezech. 1.

Ezech. 1.

alij instar leonum feroces & truculenti, alij denique instar hominum benigni & affabiles sunt: ad hæc ubi tot rotæ & orbitæ, tot repugnantes voluntates, tam variæ intentiones; tam discrepantes humores; omnia tamen hæc ad spiritus vnius motum, iuxta vnius fidei directionem, vniuersumque religionis præscriptum impelli & dirigi. Ad hoc Philippens. hortabatur Paulus ad vniuersum scilicet spiritum, ad voluntatum conspirationem: *si qua societas spiritus, si qua viscera miserationis, impleat gaudium meum, ut idem sapiatis, eandem fidem habentes, vniuersimodum sapientes, &c.* Hoc autem spiritu impellebatur Ioannes hoster, cum nullam in animo imaginationem, cogitationem, voluntatemque, nullam in ore verbum haberet, quam quod Deus & cogitaret, & vellet, & loqueretur. Vnde de locutus ait: *Ego vox clamantis*

Philipp. 2.

Charitatis

Vnio fidelium

bus necessaria.

Ioan. 1.

Hebraicam hic phrasim notate, ac modum loquendi Rabinis vsitatum: *Ego vox clamantis, id est, ego vox clamans, qualis est, terra promissionis, pro, promissa.* Locutionis autem sensus hic est: *Quid agitis Iudæi? quid hac oratione compellatis? cur hæc mihi in conuicia desertis? Videtis me in deserto, in solitudine, in loco horrido & iuamæno prædicantem, & ecce ad delicias me renocate, atque ad vitam molliorem traducere me saragitis: purpura, coccinum, trabea, ipsos honores comitari solent, & ipsi velut indiuiduus comes adherescere; me tamè dura cameli pelle, velut siluestrem & eremicolam amictum aut potius coopertum cernitis. Solent principes & reges longo seruorum & domesticorum agmine itari; equidem instar anachoretæ, solitudinis amans, nullos præter cautes, petras & feras socios habeo. Palatia regum musica & symphonia perstreperunt, pretiosis ferculis mensarum instructæ sunt; ipse vero antra & speluncas ferarum incolens, noctes & dies in oratione transiens, & assidue lugens ac gemens, locustis & radicibus herbarum victito, ac frigida mihi potus est. Quid igitur hanc mihi dignitatè offertis, cur regè me declaratis, qui omnes honores odi & detestor: quique iam de ab adolescentia inedia corpus macerare, eaque deliciarum loco habere didici. Quare obrem hinc vos prapite, domum reuertimini,*

nihil

Joan. i.
Veri concionatoris munus.

nihil n. sum aliud q̄ vox clamantis in deserto.

Duobus verbis duos quoq; includit sensus; primo ait sese vocē esse, sed vocem clamantem: deinde non in suggestu aliquo aut cathedra, sed in deserto, vt veri concionatoris in magna aliqua ciuitate concionantis munus & partes designaret. Hoc porro ei consilium suggerit Ilaia: *Super montem*, inquit, *excelsum ascende, tu qui Euangelizas Sion, & exalta in fortitudine vocem tuam qui Euangelizas Ierusalem.* Dicere Propheta voluit: Tu qui Ierosolymis euangelizas, noli cogitare in Berthania, vel Emaus aut alius oppidulis te versari, sed in vasta te quadam ciuitate, virtus & abominacionibus refertissima agere. Ideoque locum capacem & spatiosum tibi deligendum, & loco cathedrę petram aliquam aut montem conscendendum, & inde magna voce clamandum, vt omnes te peccatores scelerum lethargo oppressi exaudire queant. Ait, *clama*, id est, vociferare, insurge, peccata audacter coargue, delinquentes libere castiga; noli blandiri: noli auribus eorum benedicendo, & eloquentia pomposa fucataq; inservire.

Isai. 40.
Fab. Pausan. in Heb. lib. 1. ca. 3.

Ilocrati viro disertissimo monumentum veteres posuere, cui sirenem arietem insidentem, & lyram manu tenentem imposuere. Innuere volebant, aut potius tacite etiā sugillare, eloquentiam illius, quę per arietem designatur, eneruatam ac fœmineam fuisse, nihilq; vile aut masculum cōtinuisse. Et quoniam arietis ipsum signum Oratorum & Poetarum voci salutare dicebatur & propitiū, hinc Mercurio eloquentiæ præsidii facer erat: sirenes autem, monstra illa marina, quę forma & venustate conspicuę erant, & lyras manu gestabant, homines in animalia transformabant, & pellaci suo cantu eosdem in breuia & vada, in quibus naufragium patiebantur, impellebāt. Cum autem hoc ei post obitum monumentum ponerent, designabant, dicendi illū arte & numerosa eloquentia, in bruta homines conuertisse: cum boni ē contra oratoris sit, ferinos hominum mores in humanos & ciuiles traducere: & miferos in lyrtas & voragines abripuisse, quum alias scopulis illisos, & mari vitiorū immersos educere oportuisset. Caueat igitur sibi

Christianus Ecclesiastes, ne fœmineū hunc oratorem imitetur, sed stentorea voce exclamet, animalia, peccatores inquam, in veros homines conuertat, vt ad rationis præscriptum vitam instituunt, ne muscos moduleretur numeros, auditores compūla, vector Chri-nustaq; oratione, verbis fucatis & pigmentis, coloribusq; ascititiis delectando, sed nitentiam in sacratissimo Aduentus tempore non nisi suadeat. de lachrymis, ieiuniis, eleemosynis, precibus loquatur, pœnitentiamq; singulis periodis commendat, ad imitationem scilicet Ioannis in deserto clamantis.

Clamate vos etiā Ecclesiastę, & ab omni Adulari- assentatione abstinete: quam in Demosthene, oratorum sui temporis principe, reprehendit olim momus ille Cynicus, hic cum in caupona cœnaret, Demosthenem forte prætereuntem vidit, quem cum ad cœnulam inuississet, & ille exulare cœpisset, ait Diogenes! Putasne hoc tibi dedecori fore, si cauponam mecum subeas; cum nulla prætereat dies, quin dominus tuus eandem non ingrediatur? per dominum autem Athenienses denotabat, quorum auribus inferuire, quorum voluntati morem gerere Demosthenes, cum ad eos verba faceret, adulando, assentando, & nō secus ac feruus domino, ad illius nutum directionemq; verba factaque componendo soleret. Hoc perpendant oratores Euangelici, & cogitent se dū veritatem non sincere denuntiant, aduersus peccatores non inclamant, auditoribus placere gestiunt, omnibusq; satisfacere conuiuendo adulandoq; conantur, populi se feruos & mancipia efficere, ac veros poplicolas posse nominari. At non erat horum numero Ioannes noster, qui aduersus peccatores clamare non cessabat: *Ego vox clamantis.* Ioann. 1.

Bene, *lama tu*: clamandū siquidem est, Ad annūdū pœnitentia annuntiat, atq; instar buccinę & tubę vox exaltanda; hinc in Isaiā lepœnitengimus: *Quasi tuba exalta vocem tuam.* Nam tiam clauit tuba militū animos in plium accendere, mandum & sanguinis fundendi orexin excitare con- fuenit, ita & cōcionator aduersus delinquē- tes & impios debet insurgere, eosdē adhortari, vt aduersus mundū arma induant: sanguinis etiā sitim in eorū animis excitare, vt

carne[m] expugnent, iugulent; diabolos de-
nique superent & enervent. ita autem facie-
bant Apostoli, qui in prædicationibus in tā-
tum vocem sustollebant, ut omnes eos, ut e-
brios & multo madentes inruerentur, ita
quippe in Actis eorum scriptura legitur:
Quin & Christum omnium concionato-
rum principem Evangelista in tantum cla-
mante ait, ut sui eum insanum & mento ca-
peum putarent: Et cum audissent sui, exierunt
tenere eum, dicebant enim: Quoniam in furorē
versus est. Et profecto mundus eos concio-
natores fatuos & amentes putat, qui aduer-
sus peccata insurgunt: coniuventes autem
& palpones suspicit & demiratur.

Act. 2.

Marc. 3.

Exod. 29.

2. Tim. 4.

Ioannes
non nisi ne-
gando re-
sponder.

Cum Angelus ille à Deo missus in monte
Sinai cum Mose ageret, fulminaq; & frago-
res circumsecus streperent, populus palpi-
tans & tremens audire vocem eius noluit,
sed ait: Loquere tu nobis Moyses, non! quatur
nobis Dominus, ne forte moriamur. Hodierna
die idipsum per familiare est, nemo enim
concionatores honoris diuini zelo accen-
sos, angelos illos Dei altissimi, si fulminent
& tonent in delinquentes, & peccantes co-
arguant, audire sustinet; adularores vero,
blandientes, in vitia coniuventes, seipso
venditantes iactantesque, suspiciunt omnes
& admirantur atq; hæc sunt tempora, de qui-
bus Apostolus agit ad Timotheum, scribens:
Erit enim tempus cum sanam doctrinam non su-
sinebunt, sed ad sua desideria concorabunt sibi
magistros prurientes auribus, & à veritate qui-
dem auditum auertent, ad fabulas autem son-
uerentur. O mundum insensatum ac stolidū:
ō nuguetulos & agyrtas, si que vendito-
res! quin Ioannem imitamini, vocem illam
clamantem in deserto?

Noui iterum hic conceptus exserunt. nō-
nisi vocem se esse Ioannes dicit, quæ nihil
præter merum est accidens, incorporea, ut
quæ prolata statim euanescat, ac non nisi ne-
gando responder; ut hinc discamus, & glo-
riam mundi huius contemnere; & omnes di-
gnitates etiam oblatas repudiare, ne hilum
facere. Atque hoc viri perfecti est, & homi-
nis vere Christiani; quod qui fecerit, mira-
bilis ac propemodum diuinus dicendus est.
Quamuis hoc nec angeli facere, nec Adam

intelligere potuerit. In quem sensum scribit
Augustinus, multos quidem Philosophos
veteres, virtutis amore incensos fuisse, eam-
que sectatos, sed autam popularem sectan-
do hoc vnum spectasse, ut ab alijs velut di-
uini & absoluti suspicerentur. Atq; ideo pi-
ctor quidem optime mores eorum visus est
expressisse, quando honorem virgineo sche-
mate depinxit, ad cuius pedes virtutes om-
nes velut captivæ iacebant honori velut
Dominæ obsequentes, vanaq; gloria man-
cipia. Innuere scilicet voluit, stolidos illos
philosophos virtutem quidem dilexisse, sed
honoris & gloriæ studio inductos. Hinc
etiam Alciatus, virtutem lacrymabundam
ac passis capillis deformem Aiæ sepulchro
inhærentem depinxit, quod Vlysses clypeum
& arma Achillis, Aiæ ob virtutem debita,
dolo sepulchro abstulisset, & ita lugubrem
næniam orditur:

Tom. 1. ad
Marcelli-
num.

Virtutis
emblem.

Alciatum
emblem.

Aiæc tumulum lacrymis ego proluo virtus.
Ut lacrymas hæc & expostulationē vir-
tutis proposito adaptem meo, ait virtutes
clypeos & arma Dei esse, quibus nos tuetur,
iustos efficit, & conseruat; qui non parum
commouetur, si tu, o superbe, velut alter V-
lysses debitū illi honorē & gloriā eripias,
tibiq; velut propria ascribas, & ita armis te
Aiæc velut tuis ostentes, atq; hoc est, quod
virtus deplorat, hoc est quod deflet, ob hoc
Deus irascitur quod cum Ioannes explora-
tum haberet, se demittit & humiliat, & ho-
norem exosus mundi; vanitatē pertraxit,
de seipso testatur: *Ego v. x. clamantis in deserto.*

Ioann. 1.
Ioannis hu-
militas.

O humilitas admirabilis & maxime su-
picenda! Quem cœli & terra stupēt, quem
orbis vniuersi machina demiratur, nihili se-
se facit, suaq; merita despicit, aut tāti quan-
ti fortasse deberet; non facit. Quem Augusti-
nus omnium hominum sanctissimum, An-
gelorum socium, tubam cœlestem, Iesu
Christi prodromum, saluatoris signiferum,
filij Dei nuntium, peccatorum remissionem,
Iudæorum flagellum, parentum gaudium,
stirpis suæ decus, mundi speculum, mortis
aculeum, vitæ ianuam, amicum sponsi, om-
nipotentis affinem nuncupat; sese demit-
tit ac deiecit, nudamque se vocem esse de-
nuntiat; *Ego vox clamantis in deserto.*

Ioann. 1.
O para-

O paradoxa! o miracula! quem Andreas Ierosolymitanus deserti ciuem, vniuersi generis humani actorem, sponsi paranymphum, matrimonij celestis paratium, magni regis praecone, veritatis praecursores, primum caeli administratorem, legis silentium, gratiae interpretem, prophetiarum colophonem, oraculorum finem, poenitentiae ianuam, virginitatis auctorem dicit; seipsum humiliat; honoresque suos imminuens aliud se esse negat quam vocem clamantis in deserto.

Quem Petrus Chrysologus magnis laudibus effert, quem scholam virtutis, magistrum vitae, sanctitatis normam, iustitiae regulam, virginitatis speculum, disciplinam fidei, castitatis exemplum, viam poenitentiae, atque hominem Phoenicem appellat; imo quem Eusebius Emislenus, Iob, Elia, Moysi parem facit, ille humilitatis iter conlectas, omnes honores subterfugit, ac non nisi vocem se esse profiteretur.

Duo in Veteri Testamento de Ioanne Baptista oracula data erant; Malachias siquidem Angelum illum appellauerat; *Ece ego mitto an. elum meum, & prae parabit viam ante faciem meam, &c.* Isaias autem vocem, *Ego vox clamantis.* Vox igitur & Angelus cum esset, & vtrumque iure titulum assumere posset; tanta illius humilitas atque animi demissio fuit, vt interrogatus quisnam esset, praestantiori titulo relicto, viliorem assumpsit; quique merito dicere de se potuisset, ego sum angelus Domini, legatus celestis, filij Dei nuntius, Verbi aeterni interpres, Messiae praecursor, ait: *Ego vox clamantis in deserto.*

Ioseph quoque Patriarcha, totius Aegypti Nominus & Setautor, fratres Aegyptum ingressos praemonuit, quomodo regi interroganti responderent; sublimes scilicet titulos & antiquum stemma voluit eos reticere, & humilitatem potius proderet conditionis, vt nimirum se ouium pastores dicerent. O rem miram! Ecce qui libere dicere poterant, sumus de progenie Abraham, Patriarcharum posterij, de domo Israel, haeredes Iacob fratres vindicis & vicarij totius Aegypti, ac magni Lothi nepotes, qui solus ab excidio Sodomitico immunis existit; a fratre

praemonentur, vt praeteritis honorum titulis, ouium se pastores dicerent. Discamus hinc honores contemnere, titulis non insolecere, & humilitatem omnibus in rebus ostendere, ad summam licet dignitate euecti, ac nunquam fortis nostrae limites excedere.

Iacob cum in Esau fratrem, quadringentis equitibus stipatum incidisset, & ille diceret: *Gradiamur simul:* respondit Iacob: *Nostri domini mi, quod paruulos habeam teneros, & oves & boues factas mecum, praecedas dominus meus ante seruum suum, & ego sequar paulatim Vestigia eius:* pastor scilicet militis vestigia sequi non volebat. Denotat autem mysterium, cum qui mediocri fortis & tenuis obditionis est, magnis se nequaquam conferre, at intra fortis se limites continere debere. Apertum in Ioanne Baptista exemplum habemus, qui Messiae collatus, & eidem, cui ille, bilanci impositus, intra humilitatis se stadium continet, stemmatum auitorum ambages non ingreditur, sed forte contentus sua non nisi vocem se esse in deserto clamantem profiteretur.

Hic erubescere superbe & gloriose, hic humilitatem discere, qui te ipsum iactas & ostentas, quiq; ab omnibus adorari vis & coli, Angelus ille, qui Ioanni in Apocal. apparebat, humilitatem docuit, quando Ioanne ad pedes eius procidente ait: *vide ne feceris, conseruus tuus sum.* Deo non secus ac tu subditus & obediens. Angeli ecce, spiritus illi aetherei, substantia illa corporis expertes, intelligentiae caelestes, creaturae a peccato immunes, honores subterfugunt, seruos se profitentur, hominibus se conferunt, humilitatem conseruantur, & homo qui meru nihil est, mortis praeda, miseriarum theatrum, putredinis faecus, fortuna ludibrium, calamitatum scopus, vitiorum congeries, vermium expectatio, ac totius vniuersi propadium & reiectio insolecit; typho superbia inflatur, & turget, & quia opulentus & potens est, adorari vult, & ab omnibus coli.

Apostolorum princeps Petrus, ac totius S. Petrus Ecclesiae caput, cum Cornelium centurionem in genua coram se prouolutum cerneret, adorari, eum tibi diuinum exhibere volentem, ait: *Surge, & ego ipse homo sum,* soli autem Deo is

Antib. 3.

sai 40.

Ioan. 1.

Gen. 46.

Gen. 33.
Fortunae
sua & fortis
limites
egredi non
oportet.

Alii humilitatem
consecantur,
& homines
superbiam.
Apoc. 19.

honor & adoratio debetur. Insigne profecto humilitatis exemplum, ac principe Apostolorum dignissimum; a quo dicemur, debere nos cum honoribus afficimur, & mundus vanitates suas offert, cum Apostolo docere: *Apaga munde, soli Deo honor & gloria, e- quidem non nisi homo sum, similis aliis.*

Cum Paulus & Barnabas Lystris in Lycaonia, Timothei Episcopi patria, plurima edidissent miracula, quae magnam illis apud omnes gloriam pepererant, ciues Lytrenses gentiles & barbari, diuinis eos honoribus afficere voluerunt, ac velut semideos adorare: Quo viso, Apostoli mox se in coaetantam multitudinem dedere, tam piam impietatem impedire conati, clamantes: *Viri, quid haec factu, & nos mortali sumus, similes vobis homines.* Imitentur hoc Christiani, seseque à mundo propripant, quando honores ubi offert, & clamat: *Quid agis munde, adorare nos gestis vt deos, qui non nisi homines sumus, fragiles, fugaces, vmbraque & fumo inaniotes? At non ita Ioannes noster, qui se non nisi vocem clamantis esse ait, dum Messiae dignitate eum Iudaei honorare conantur. Haec igitur pra oculis habetote inani typho tumentes, ac nunquam animo deponite.*

Psalmodographus, cum fluxum & refluxum maris olim attentius consideraret, admirans exclamat: *Mira ille elationes maris!* perinde ac si dixisset: *Mirandum profecto est, aquam elementum adeo graue tantillo turbine in altum librari, & centrum deserere suum: at multo mirabilius est, hominem, qui non nisi è terra compositus, quae infinitis partibus est grauior, exiguo honoris & gloriae ventulo ad nubes usque sustolli.*

Saul, interea dum Deo gratus adhuc existit, & inter omnes Israëlitae esset optimissimus & qui, dum à Samuele ad regnum assumeretur, humillime desensentiens respondit: *Nunquid non filius tenuis ego sum, de minima tribu Israel, & cognatio mea nouissima inter omnes familias de tribu Benjamin? quare ergo locutus est mihi sermonem istum?* Videte obsecro animi demissionem, videre vt se indignum existimet, quoque Deus eum eleuare conatur altius, quo seipsum depri-

mere gestit profundius. Regium siquidem est honores oblatos respuere, & gloriam vltro aduenientem repudiare: ambitio autem & honorum sitis, quae laborant hodie plerique, omnia perturbat, pessundat, Ecclesiamq; damnum & scandalum infert.

Rebecca dum vterum ferret, magnis exagitabatur molestis, ac tormenta grauissima perferere, quando nimirum gemini vterro conclusi inter se decertarent, vter eorum primus egrederetur, & in lucem prodiret; praeualuit tandem Esau, & Iacobum in nascendo praeruit. Allegoriam hanc proposito adaptans dico, Christianorum contentionibus & ambitione, Ecclesiam magnopere perturbari, exagitarique, ac sepe numero sceleratos, aut saltem minus dignos, viris optimis & innocentissimis praeferti, & meritis immerentibus postponi. Quodque modo in vsu est, tempore quoque Salomonis inualuit, qui scribit alibi: *Est malum quod videt sub sole, videt seruos in equis, & principes ambulantes super terram quasi seruos.* Quorum verborum moralis sensus hic est: Peccatores, scelerum, inquam, illa mancipia, ad honores sublimari, iustos autem, sui ipsorum dominos, instar pedissequorum humiles & obscuros viuere, fortunaeque iniuriam expertos inglorios mori. Sed ad propositum redeamus, & Ioannis nostri demissionem dispiciamus, qui se vocem in deserto clamantem vocat.

Aegyptij, teste Pierio Valeriano, humilitatem designare cum vellent, hominem pingebant in genua prouolutum, brachia extendentem, oculosque caelum versus attollentem, singuli porro gestus mysterium in se continent; genuflexio in primis denotat, cum qui vere humilis audire & dici vult, seipsum deicere, superbum vero & iactabundum cornua & critas erigere, suaque opera efferre: brachiorum extensio omne suum è caelo bonum & felicitatem expectare: oculi vero in caelum elati, testes sunt, infinitam in caelo virtutem potentiamque contineri, ad quam brachia extendat, oculos sustollat, cuiusque auxilium & opem genibus in terram prostratis efflagitet. Hieroglyphicum hoc reuera expressum videre qui voluerit, desertum mecum addeat, & in eo Ioannem verum humi-

Act. 14.

Psal. 92.

1. Reg. 9.

Gen. 25.

Ecc. 10.

fol. 208.

humilitatis imaginem contempletur: videbit namque cum inter rupes in genua prouolutum brachijs extēsis, oculis in cælum sublatis, magnaue omnes voce ad lachrymas, suspiria, ieiunia, pœnitentiamq; adhortantem: *Ego inquit, vox clamantis in deserto.*

Ioan. 1.
VI.

Vbinam potro vox hæc detonat? in deserto & inuio. Eliamigitur nouum hic videbimus, qui vrbes deferendo, hominumq; confortia deuotando in deserto Cameli, solis animalibus sociatus, commorabatur. Videbimus duem eorum, qui teste Apostolo, *in solitudinibus errabunt, in montibus & speluncis, & in cauernis terræ.* Videbimus virum, qualem videre desiderabat Apostolus, dum scribit: *Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus.* Annon strenuus ille miles sit oportet, qui reges potentissimos expugnare, pellices pellacissimas, aulæque pestes exagitare debebat? ideo aulam deserit, vrbes & negotia relinquit, inq; deserto ab hominum strepitu segregatus pœnitentiam agit.

3. Reg. 17.
18. 19.
Heb. 11.
1. Tim. 2.

Nemo inter impios viuere potest.

Noua sese hic iterum miracula ostendunt. Primum, Zachariæ summi apud Iudæos sacerdotis filium principem iuuentutis Hierosolymitanæ, sanctissimum vitæque purissimæ; temporibus exulceratissimis & contaminatissimis, inter tot sceleratos & improbos, Herodem nempetyrannum, Annam & Caipham auro ad pontificiam dignitatem euectos, sacerdotes & Leuitas officium deserentes solum, in summa sanctitate vitam in deserto ducere. Docemur hic improbotum consortio, si modo velint, nihilo probos deteriores reddi posse, aut callem impiorum nulla nobis ratione officere, quo minus in diuinæ iustitiæ semita alacriter pergamus: vnde bene Petrus Apostolus scribit: *Quis est qui vobis noceat, si boni amulatores fueritis?* Adco vt quamuis omnium vita corrupta foret, & nõ esset qui bonum faceret vsque ad vnũ, quem imitari posses, cum Propheta tamen dicere queas: *Intra oibo in potentias Domini, Domine memorabor iustitiæ tuæ & iussu.* Potentia autẽ Domini vocantur hic Angeli, eo q; potentia eius administri sunt; dicere vero Propheta voluit, si nulũ in mundo reperire queam, a quo virtutẽ discã; cuiusq; vitam sequar ad angelos me conuertã, in quibus sanctitatẽ

1. Pet. 3.

Psal. 70.

& iustitiam tuam velut in speculo intuebor. Secundum, Hominem sanctissimum, in gratia stabilitum, qui mortifero nequaquam poterat animam delicto commaculare, tanta pœnitentiã membra atterere, in deserto commorari, & corpus extremo rigore affligere. Docere vos voluit, mundani, corpus vestrũ castigare, eius audaciam, tyrannidẽ & furorẽ coercere, & cupiditatibus resistere. Quoniam enim modo peccata is deuiret, qui voluptates consecatur? ipsæ namque omnium malorum fontes & origines sunt, & ab iis omnis in mundum calamitas inuehitur. Hinc, vt Bernard. refert, tria persecutionum genera Antichristi aduentum sunt præcellura, vnum tyranni, alterum hæretici, tertium voluptates inferent; quarum vltimam omnium putat grauissimam & deterrimam esse, omniumque maxime ab Ecclesia deplorari, & cui etiã hanc Propheta querelam applicant: *Ecce in pace amaritudo mea amarissima.* grauissima namq; quam Ecclesia sustinet persecutio a voluptatibus originem sumit: nam vt bene ait Chrysost. *Tormenta Martyres, blandimenta vero faciunt Epicureos.* Cui malo, vt Ioannes occurreret, in desertum secedit.

Isai. 38.

Incutiat pudorem nobis, Auditores, viuẽdi illius ratio; erubescamus dũ virum nobili loco natum, & ab vtero materno sanctificatum, in tanta austeritate viuentem, corpus tam rigide castigantem, pœnitentiæque sese emacerantẽ cernimus: nobis plebeis & gregariis eandem remis velisque fugientib. corporisq; delicias omnibus in rebus consecrantibus. In Numeris lego Hebræos, cũ ad torrentes Arnon in confiniis Moabitum, speluncis & cauernis infames, in quibus armati insidiatores delitescabant, peruenissent, perterritos, ducum suorum verbis animatos vltèrius perrexille; clamabant quippe: *Sicut fecit in mari rubro, sic facit in torrentibus Arnon;* quod & reuera accidit. diuino namq; permisso omnibus, quotquot in speluncis habitabant, subita ruina oppressis, Hebræi facile sine vllò negotio coeptum iter perfecere. Eia agite effœminati & inertes, agite segnes & meticulosi, qui austeritatem in tantũ perhorrescitis, sumite animos, ac cogitate eã vobis non secus atq; aliis dulcem tandem & iucundam

Deliciarum
damna.

Numer. 21.

dam fore. Nam sicut fecit in mari rubro, sic facit in torrentibus Arnon. Ut Ioannes Baptista, Apostoli, omnes sancti Anachoretæ, pœnitentiam dilexere, & deliciarum instar amplexi sunt; ita vobis eadem iucunda & suavis tandem videbitur. Eia igitur timorem exuite, leporinam deponite & leoninam induite.

Deut. 30.

Huc optime quadrare videtur lex illa quæ in Deuteronomio de præliis incundis Dominus tulit: *Duces per singulas turmas audiente exercitu proclamabunt: Quis est homo qui edificavit domum nouam, & non dedicauit eam? vadat, & reuertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, & alius dedicit eam. Quis est homo, qui plantauit vineam, & nec dum fecit eam esse communem, de qua vesci omnibus liceat? vadat, & reuertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, & alius homo eius fungatur officio. Quis est homo qui despondit uxorem, & non accepit eam, vadat, & reuertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, & alius homo accipiat eam. Quis est homo formidolosus & corde pauidus? vadat, & reuertatur in domum suam, &c.* Quatuor hæc hominum

Quatuor
hominum
genera ad
pœnitentiã
inepta.

genera ad bellum inepta, ad pœnitentiam quoque inepta sunt, per ædificantes hos, superbos & gloriabundos denotari puto, qui amplam domum & instructam familiam quarunt: per viticolas, auaros, qui terram semper effodiunt, & in terra omnem spem collocant: per tertios, carnis voluptatibus indulgentes meticulosos, segnes & inertes. Sed ingens horum omnium stoliditas & fatuitas est. Cui enim rei vitam potius velitis impendere, cui potius consecrare, quam vultui & obsequio eius qui eam elargitus est? Febribus illam, morbis, ægritudinibusque potius quam pœnitentiã atteri patiemiini? Quamobrem timorem & metum hunc abijcite, difficultates superare, austeritatem diligite, in desertum secedite, Ioannem Baptistam imitamini, qui hodie solus gemens & suspirans in deserto clamat.

Deserti &
solitudi-
nis enco-
mium.
i. Reg. 5.

O beata solitudo, sanctorum virorum palatium, dulce spiritualium refugium & quies, delicia & paradus piorum! Noluit olim Dominus Arcam testamenti in templo Dagon commorari: nec virum piũ ac sapien-

tem in mundo, qui idolorum omnium fauor est, commorari patitur, sed in solitudine eum & in eremo vult viuere: hic nempe cœlestes ei reuelationes, locutiones interinas, secretaque diuina communicat. Vnde per Prophetam suum locutus est: *Ducam eum in solitudinem, & loquar ad cor eius.* In ea Ioannem orantem videmus, gementem, clamantemque audimus, & hac ipsa equidem iam egrediar, vt dicendi finem faciam, vosque in huius viri vitã imitandã adhorter.

Quamobrem, Auditores, legationis huius a Iudæis adornata recordamini, simul etiam interrogationis, qua Ioannem aggressi sunt: *Tu quis es? vos ipsos cognoscite, nihilum vestrum est quo compositi estis despiciate, paupertatem primam & naturalem, ac fragilitatem humanam considerate, cogitate vos mortales, fragiles, & caducos esse, & iam inde à cunabulis ad cineres & putredinem condemnatos. Nolite etiam obliuisci responsi, quod Ioannes legæis dedit: eius in omnibus humilitatem sequimini: videte etiam vt à natiuitate inter natos mulierum sanctimoniam eminebat, summus æterni Patris sacerdos erat, Messiam lymphã tingere meruit, quem tota Iudæa stupebat, quem omnes adorare volebant: adeo se demittat, vt non nisi vocem in deserto clamantem sese nuncupet. Videte, inquam, vt mundum fugiat, vt honores declinet, vt malit in deserto pauper, quam in mundo opulentus viuere; has virtutes imitemini, vitæ eius vestigiis insistite, atque ad eius imitationem omnes terrenas voluptates & mundi ineptias fugite.*

Tu autem Ioannes gloriosissime, totius vniversi miraculum, Eremitolarum primas, deserti decus & columen, Religiosorum coriphææ, pœnitentiæ speculum, cum non nisi vox sis, pro nobis corã tribunali diuino clamare & intercedere ne cessas, ora pro iis qui tuo se nomini deuouerunt, tuoque se cultui manciparunt, humilitatem, vanitatum mundanarum contemptum, omniumque rerum temporalium odium & fugam impetra, vt nos ipsos cognoscentes, humiliter tibi etiam subiiciamus, & quã profundissime submitamus, denique nõ nisi gloriã Altissimi, à quo summam nostram felicitatem expectamus,

spire.

Peroratio
& cõclusio
Ioan. I.

Spiremus : cuius nos participes efficiat , qui eandem dare potest , Pater & Filius & Spiritus Sanctus . Amen .

DOMINICA QVARTA ADVENTVS .

Partes .

1. Quod predicanda pœnitentia .
2. De regnorum diuisione .
3. De mundi inconstantia .
4. Diuisionem rebus esse prasagium excidij .
5. De Ioannis solitudine .
6. De eius ad homines egressu .
7. De voce eius ad parandam viam Deo .

Anno quingentesimo Imperij Tiberij Casarij . Luc . 3 .

FIGVRA .

Num . 10 .

IVSSIT olim Dominus tubas duas argenteas confari , quarum vna quidem populus ad epulum , altera vero ad praelium inuitaretur . Denotare voluit , se in lege Euangelica , post caeremonias Moisaicas sepultas , duas alias tubas prae paraturum , Iesum Christum scilicet , qui vniuersum orbem ad praeliandum accenderet , quippe qui postea in mundum se , non vt pacem , sed arma & gladium afferret , venisse testatus sit : aliam vero quae omnes ad caeleste aeternae beatitudinis epulum inuitaret . Ioannem videlicet Baptistam , tubam illam regiam , quae hodie in deserto clangit , omnesq; ad vias Messiae prae parandas & digna pœnitentiae opera facienda adhortatur . hanc in hodierno Euangelio strepitem audire videor , & auribus meis insonantem : cuius clangorem vt & vos intelligatis , Spiritus sancti opem , gloriosissimae Virginis Mariae , pauperum patronae suffragio concitatum imploremus : ideoq; omnes in genua prouoluti *Aue Maria* recitemus .

Ezech . 2 .

Summus ille Deus cum vnum e Prophetis suis , vt praenonem ad Israelitas mitteret , qui vias suas & praecpta denuntiaret : manum illi monstrauit quae librum teneret , interius & etiam exterius exaratum , lamentationibus , & carminibus , ac tribulationibus ple-

Tom . 1 . Pars Hyemalis .

num . Attentius aenigma hoc consideranti in mentem venit , volumen hoc sacrae Scripturae imaginem & symbolum esse , quae & lamenta & praenones , id est , maledictiones & benedictiones , minas & munera , flagella & praemia contineat : & hanc omnem praenonem Euangelicum euoluere , auditoribusq; explanare debere , Mystetium porro denotat , ei qui a Deo se missum existimat , in praemis curae esse debere , lamentationes , lacrymas , & pœnitentiam praedicare .

Id iam olim praedixerat Psalmista cum diceret , *Euntes ibant & flebant , mittentes semina sua* . Id est , praedicatores Ecclesiae sementem suam , Euangelium , inquam , Dei , non nisi flendo tradebant : hoc est , nihil nisi pœnitentiam & lacrymas docebant . Cui adiungatur egregia illa Hieronymi in hunc locum scribentis sententia : *Ille doctor Ecclesiasticus est , qui lacrymas non risum mouet . & illa ad Nepotianum , Docente in Ecclesia non clamor populi sed gemitus suscitentur . Lacryma auditorum , laudes tuae sint* .

Psalm . 125 .
Lacrymas doctor Ecclesiasticus praedicat .

Egregium huius rei in Apocal . emblemata legitur . Vidit Ioannes septem olim Angelos , niuis uestibus , & lineis stolis subtilissimis indutos , auroque cinctos , qui phialas aureas ira Dei plenas manibus gestabant , quas in terram effunderet . Rupertus , Beda , Haymo alijq; doctrina & sanctitate illustres , mysticos Angelos hanc visibnem exponentes , per Angelos hos , praedicatoros & doctores Ecclesiasticos intelligunt , quos Angelorum nuntiorumque caelestium instar , irae diuinae phialas in manus sumere oportet , minasq; intentando , & supplicij peccantibus destinatis terrendo , delinquentes in viam iustitiae reducere , & ad lacrymas salutare pœnitentiamq; a semine vitiorum traducere . Phialas autem aureas hic adhibeant necesse est , quia non nisi caritate , amore , & honoris diuini zelo accensos ad docendum par est accedere .

Apoc . 15 .

Concionatores Angelos comparantur .

Mare quoddam aeneum in sacra Scriptura detego , quod duodecim bobus innitebatur . Maris huius abyssum fundumq; rimatus & perscrutatus : reperio per boues hos , Patres bobus mamones & Interpretes , Concionatores Ecclesiae intellexisse , qui suis vniuersam Ecclesiam sustinenti molem , & malorum , aenigma dinumque iu-

Exod . 10 .

Reg . 7 .

Comparati re aeneum iuibus .

Et dicij